

Møde i Kystvandråd – Odense Fjord

3. februar 2026 kl. 9.00 – 12.00,

Ejby Mølle renseanlæg, Ejby Møllevej 22, 5000 Odense C

Deltagerliste:

Grønne organisationer

Kjeld Sandby (Danmarks Naturfredningsforening)
Leo Jensen (Danmarks Naturfredningsforening) (Online)
Lars Udengaard (Danmarks Jægerforbund)
Lars Rix Petersen (Danmarks Sportsfiskerforbund)
Kurt Due (Dansk Ornitologisk Forening)
Per Arne Simonsen (Friluftsrådet)

Erhvervsorganisationer

Lars Iversen (L&F Centrovic)

Forsyningsselskaber/kommunalt ejede selskaber

Troels Kærgaard Bjerre (VandCenter Syd)
Rikke Hansen (VandCenter Syd)
Klaus Hougaard (Fjernvarme Fyn)
Rasmus Olsen (Odense Renovation)
Jakob Kjær Rasmussen (Odense Havn)

Andre

Michael Sørensen (Kerteminde Kommune)
Jens Hovgaard Bjerg (Odense Kommune)
Trille Yosefipor (Assens Kommune)
Paula Canal-Vergés (SDU)
Mogens Flindt (SDU)
Mark V. Eriksen (Odense Fjord Samarbejdet)
Amalie Hviid Bartholdy (Odense Fjord Samarbejdet)
Kristoffer Lyng (Odense Fjord Samarbejdet)

Afbud

Marius Pedersen
Faaborg-Midtfyn
Nordfyns Kommune
SEGES
HJ Hansen
Dansk Gartneri

Dagsorden

1 Godkendelse af referat

Referat fra mødet i Kystvandråd – Odense Fjord fra d. 19. november 2025 findes i bilag 1

Beslutning

Referatet blev godkendt uden indvendinger.

2 Orientering: Status på arbejdsplaner

Kystvandrådet gives en kort status på fremdriften i arbejdsplanerne

Status på arbejdsplaner

Paula Canal-Vergés (SDU) gav kort status på Arbejdsplan 1, som omhandler nærmere undersøgelse af årsagerne til forhøjede næringsstofværdier i den østlige del af Seden Strand. I Vejrup Å er der for nylig opsat monitoreringsudstyr til måling af vandstand med Doppler samt automatisk vandprøvetagning med ISCO. Der tages vandprøver syv gange dagligt, som analyseres for total kvælstof og total fosfor. På baggrund af disse målinger kan den samlede mængde næringsstoffer, der tilføres fra Vejrup Å, estimeres.

Mark V. Eriksen (Odense Fjord Samarbejdet) gav en kort status på Arbejdsplan 2, som omhandler udvikling af værktøjer, der skal understøtte hurtig og storskala implementering af vådområdeindsatsen. Der planlægges en proces, hvor Rådet vil blive inddraget i arbejdet med arbejdsplanen.

3 Orientering: Præsentation af forsøgsplanprojekt

9. december 2025 fik Kystvandrådet tilsagn til projektet ”**Forbedret design af vådområder:** Iltforhold i vandløb som en barriere for kvælstofreduktion til marine områder”

Odense Fjord Samarbejdets sekretariat vil præsentere projektet, dets forløb og de forventede leverancer.

Status på forsøgsprojektet 2025

Kristoffer Lyng (Odense Fjord Samarbejdet) gav en orientering om forsøgsprojektet. Med tilsagnet har Kystvandråd - Odense Fjord fået bevilget 900.000 kr. til at undersøge iltvind i vandløb i forbindelse med etablerede vådområder. Projektet vil belyse problemets omfang samt undersøge, hvordan vådområder optimalt kan designes og placeres i landskabet, så problemet kan undgås eller afbødes.

Til projektet er der nedsat en arbejdsgruppe bestående af *Sara Egemose* fra SDU, *Dennis Trolle* fra opmålings- og konsulentvirksomheden WaterITech, *Jes Rasmussen*

og *Dominik Zak* fra Aarhus Universitet samt bidrag fra Vandcenter Syd med *Nana Benthien* og *Annette Brink-Kjær*. Den indledende analyse med udvælgelse af projektområder er igangsat ved Sara Egemose, og alle kommuner i Kystvandrådet er blevet kontaktet i den forbindelse.

Projektet vil gennemføre systematisk monitorering i en række vandløb i oplandet til Odense Fjord. Ambitionen er, at opmålingsarbejdet påbegyndes i marts måned og forløber over to somre med indsamling af data om iltforhold. På et kommende møde i Kystvandrådet vil rådet blive orienteret nærmere om arbejdet i projektet af arbejdsgruppen.

Afslutningsvis vil der blive udarbejdet en faglig afrapportering til rådet, som kortlægger problemets omfang og dynamik samt opstiller anbefalinger til design af vådområder. Rapporten skal herved bidrage til det videre arbejde med omlægningsplanerne.

Bemærkninger på mødet

- Jens Hovgaard Bjerg (Odense Kommune) tilføjede, at der overordnet vil blive monitoreret for iltforhold ved ind- og udløbet fra et vådområde.
- Der blev spurgt ind til antallet af vådområder, som projektet forventes at omfatte. Forventningen er cirka fem projektområder, men det endelige antal er endnu ikke afgjort, idet projektdesignet fortsat er under udarbejdelse.
- Aspektet vedrørende afgræsning af vådområder blev kort drøftet. Afgræsning er generelt et element, der indgår i vådområdeprojekter, men det ligger uden for rammerne af dette projekt.

4 Drøftelse: Forsøgsprojektpulje 2026 - Automatiseret ålegræs

Flere af Kystvandrådets medlemmer har bidraget til at forme idéen til en ny forsøgsprojektansøgning. Rikke Hansen fra VandCenter Syd præsenterede rådet for ansøgningen.

Ansøgningsfristen var 15. februar.

[Læs mere om forsøgsprojektpuljen her](#)

Gennemgang af ansøgning til forsøgsprojektpulje 2026

Der blev lagt op til, at Kystvandrådet søger ca. 900.000 kr. til sandcapping og automatiseret ålegræs udplantning (bilag 2). Projektområdet vil ligge i forlængelse af den eksisterende sandcap i Egensedybet, som foreslås forlænget med 1 ha ved udlægning af sand af egnet beskaffenhed i en tykkelse på 10–15 cm. Ved brug af automatiserede metoder vil der blive udplantet ålegræs på den mest kystnære del af sandcappen for at sikre de mest optimale lysforhold.

Af budgettet afsættes ca. 700.000 kr. til sandcapping og 200.000 kr. til udplantning af ålegræs. SDU har allerede en ansøgning om myndighedsgodkendelse i proces

vedrørende sandcapping og ålegræsudplantning i området, som projektet vil kunne gøre brug af, såfremt den nødvendige godkendelse opnås.

Projektets overordnede formål er at fremme udbredelsen af ålegræs i fjorden, hvor bestanden har været i kraftig tilbagegang. Rådet forventes at modtage ansøgningen forinden frist med henblik på at give input til den konkrete ansøgning.

Bemærkninger på mødet

- Rådet drøftede væsentlige forhold ved ålegræsudplantningen og sandcappingen.
 - Havbunden i Odense Fjord er stærkt forarmet, og sandcapping bidrager med flere funktioner:
 1. At skabe grundlag for en mere stabil fødekæde. Der forekommer generelt begrænset liv på mudderbunde, og ved at forbedre bundforholdene kan der opnås positive effekter for biodiversitet og fødekædestrukturer.
 2. At reducere opslemning af mudder i vandsøjlen. Opslemmet sediment forringer lysforholdene og kan frigive næringsstoffer til vandsøjlen. Ved at stabilisere mudderbunden holdes næringsstofferne i højere grad bundet i sedimentet, og ved udplantning af ålegræs kan næringsstoffer optages gradvist gennem plantevækst.
 - Projektområdet vurderes at være tilstrækkeligt geomorfologisk stabilt til, at sandet forbliver inden for området. I den tidlige fase vil der kunne forekomme sandtransport, men dette forventes at aftage, i takt med at sandcappen indstiller sig i niveau med den omkringliggende bund. Den eksisterende sandcap, som blev anlagt for omtrent otte år siden, ligger fortsat som ved etableringen.
 - Sandet til sandcappen forventes indvundet fra oprensning af Gabet.
 - Det blev drøftet, om manuel udplantning af ålegræs også skal indgå i projektet. Ansøgningen korrigeres med inddragelse af manuel udplantning af ålegræs.
 - Overlevelseshancerne for udplantet ålegræs vurderes at være gode, idet der er etableret et stenrev på den eksisterende sandcap. I tidligere analyser af stressfaktorer, gennemført i regi af Kystvandrådet, blev bølgepåvirkning identificeret som en væsentlig presfaktor i området. Stenrevet er anlagt med en beskyttende funktion med henblik på at reducere bølgepåvirkningen og dermed forbedre forholdene for ålegræs.
 - Der blev drøftet, hvor meget ålegræs der forventeligt skal udplantes, før det kan sprede sig og kolonisere fjorden naturligt. I takt med næringsstofbelastningen reduceres er forventningen, at ålegræsset vil begynde at sprede sig igen. Det er et fagligt område, som SDU følger, og de har blandt andet foretaget kontinuerlige observationer af ålegræsbede ved udmundingen af Horsens Fjord, hvor næringsstofbelastningen vurderes at være en begrænsende faktor.

Observationerne for nu har ikke været lovende da der over cirka 25 år er sket mindre udvikling, end hvad manuel udplantning i området kunne opnå på knap én uge.

- En eventuel etablering af en ny sejlrende og den mulige påvirkning af projektområdet blev drøftet og vurderet ikke at have væsentlig betydning for projektet.

5 Drøftelse: Arbejde med forslag til alternativt indsatsplan

Ved møde i Kystvandråd – Odense Fjord 19/11/25 deltog kontorchef i SGAV Peter Kaarup for at fortælle om muligheden for at lave indspil til næste vandområdeplan.

Ifølge den nationale vejledning skal rådet – i samarbejde med anerkendte eksperter – udarbejde et forslag til et alternativt indsatsprogram, der kan indgå i Miljøministeriets videre vandplanarbejde.

SGAV har oplyst, at hvis kystvandrådet ønsker at udarbejde et forslag til indsatsprogram, så er den konkrete frist for indsendelse den 31. maj 2026.

Oplæg til drøftelse

Mark V. Eriksen (Odense Fjord Samarbejdet) gav oplæg til drøftelse (bilag 3).

Det blev understreget, hvilken mulighed dette giver Rådet for tidligt i processen at gøre den lokale viden gældende i kommende vandområdeplaner.

Arbejdet i arbejdspakkerne vil ikke være tilstrækkeligt fremskredent til at kunne indgå i indspillet. I stedet blev der lagt op til at indspillet baseres på Kystvandrådets tidligere arbejde, heriblandt Kystvandrådsrapporten¹, som kan opdateres med den nyeste viden og data samt omdannes til et mere brugervenligt format.

Fra forrige Kystvandrådsmøde understregede Peter Kaarup (SGAV), at indsatsprogrammet kan behandle påvirkning, virkemidler og indsatser – men ikke miljømål og tilstandsvurdering. Derudover kan indsatsprogrammet indeholde virkemidler med vurdering af finansiering og placering. Vurderinger baseret på målinger skal udarbejdes i henhold til gældende tekniske anvisninger.

På trods af SGAV's deltagelse ved forrige rådsmøde er det fortsat uklart, hvad indspillet mest hensigtsmæssigt bør indeholde. Den arbejdsgruppe, som får ansvaret for opgaven, skal derfor afklare nærmere, hvad SGAV kan og ikke kan håndtere i et indspil. Det blev desuden gjort opmærksom på, at hverken SDU eller SEGES er medlemmer af Rådet og derfor ikke kan udføre opgaven foruden særskilt honorering.

¹ *Analyser og anbefalinger til alternative veje til målopfyldelse for Odense Fjord*. Kan tilgås med linket: <https://odensefjordsamarbejdet.dk/wp-content/uploads/2024/09/Analyser-og-anbefalinger-Kystvandraadet-for-Odense-Fjord.pdf>

Mark V. Eriksen lagde op til en drøftelse af, om dette er en opgave, som Rådet selv kan løfte, eller om Rådet kan finde midler til at udlicitere opgaven.

Bemærkninger på mødet

- Der blev drøftet muligheden for, at Rådet selv finder midler til at udlicitere opgaven til en ekstern part med Rådets medlemmer som følgegruppe. Flere medlemmer tilkendegav, at de er åbne for at bidrage økonomisk afhængigt af beløbets størrelse. Muligheden for at rejse midler via fonde blev kort berørt, men hurtigt opgivet grundet tidshorisonten. SDU blev nævnt som mulig opgaveudfører, men frabad sig opgaven på grund af manglende kapacitet i opgaveperioden. I stedet tilbød SDU at stå til rådighed for faglig sparring og input. Rådet drøftede herefter mulige tredjeparter og pegede på, at en ekstern løsning i højere grad kan sikre et upartisk indspil.
- Det blev fremhævet, at det væsentligste i et indspil er behovet for at reducere belastningen i Egensedybet, og at Rådet har indflydelse på indsatskravet i det tilhørende opland. En udfordring er, at SGAV muligvis ikke vil kunne godkende opmålingerne fra Hotspotanalysen², da de ikke fuldt ud lever op til styrelsens måletekniske anvisninger.
- Nogle af Rådets medlemmer gav udtryk for, at Rådet bør anbefale, at tekniske løsninger med pumper kan indgå i vådområdeindsatsen og de nationale retningslinjer, selv om SGAV hidtil har afvist denne mulighed.
- Der blev drøftet, hvor vigtig rekreativitet og borgernes adgang til naturen er for at sikre fortsat bred folkelig opbakning til arbejdet med vandplanerne. Det blev foreslået at nedsætte et rekreativt råd sideløbende med Rådets øvrige arbejde til at drøfte disse aspekter.

Handling

- Rådet går videre med en løsning, hvor opgaven udføres af en ekstern aktør finansieret af Rådets medlemmer. Mark V. Eriksen (Odense Fjord Samarbejdet) kontakter en mulig ekstern part for at undersøge, om vedkommende kan varetage opgaven, samt hvad det i givet fald vil koste. Efterfølgende vil han vende tilbage til Rådets medlemmer skriftlig og bilateralt.
- Sideløbende med Rådets øvrige arbejde nedsættes et valgfrit mødeforum for Rådets medlemmer, hvor der er mulighed for at drøfte rekreative aspekter i forbindelse med miljøforbedring af Odense Fjord.

6 Eventuelt

- Der er oprettet en fælles ressourcemappe for Rådet via Odense Fjord Samarbejdets hjemmeside³, hvor fælles filer m.m. kan deles. Kun Rådets

² Hotspot-analysis of nutrient transport along the catchment area of Egensedybet, Nordfyn Denmark. Kan tilgås med linket: <https://odensefjordsamarbejdet.dk/wp-content/uploads/2024/09/Analyser-og-anbefalinger-Kystvandraad-et-for-Odense-Fjord.pdf#page=80>

³ Kan tilgås med linket: <https://odensefjordsamarbejdet.dk/kystvandraad/>

medlemmer har adgang til platformen. Rådets medlemmer kan bede om adgang til mappen ved at kontakte sekretariat@odensefjordsamarbejdet.dk

- Rådets medlemmer blev opfordret til at byde ind med forslag til mulige mødelokaler, så det ikke kun er de samme medlemmer, der går i rotation. Alternativt kan der findes et fast mødelokale.

